

Read the full book on:
10.1787/agr_outlook-2012-en

OECD-FAO põllumajandusproгноos 2012

- See on põllumajandusproгноosi 18. väljaanne ja kaheksas väljaanne, mis valmis koostöös ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooniga (FAO).
- Proгноosis on võetud kokku mõlema organisatsiooni kogemused kaupade, poliitika ja riikide alal ning samuti panused koostööd tegevatest liikmesriikidelt. Aruandest leiab ülevaate biokütuste, teravilja, õlitaime, suhkru ning liha-, kala- ja piimatoodete turgude suundumustest maailmas perioodil 2012–2021. Samuti on aruandes antud hinnang viimastele arengutele ning olulisematele probleemidele ja ebakindlust tekitavatele küsimustele nendel kaubaturgudel.
- Proгноoside järjepidevuse tagab ühiselt väljatöötatud näidisstsenaariumide süsteem, mille aluseks on võetud OECD mudel AGLINK ja FAO mudel COSIMO. Selles väljaandes on ka eriaartikkel, milles käsitletakse põllumajanduse tootlikkuse jätkusuutliku kasvu suurendamisega seotud raskusi.

Lühiprognosis

Hinnad on hiljutisest kõrgseisust alla tulnud, kuid toiduainete hinna inflatsioon on arenguriikides endiselt murepunktiks

Viimastes OECD-FAO põllumajandusprognosis aruannetes on pööratud peamiselt tähelepanu põllumajanduskaupade kõrgetele ja volatiilsetele hindadele, rõhutades, et turgude reaktsioon toob küll hinnad alla, kuid suure nõudluse ja mõnede toorainete tõusva hinna tõttu jäävad need siiski püsima kõrgemale tasemele. Nagu oodatud, on hinnad hakanud langema, kuid jäävad siiski suhteliselt kõrgele tasemele. Toiduainete hinna inflatsioon jaemüügitasandil on langenud oluliselt võrreldes 2008. aasta kõrgseisuga ja selle panus üldisesse inflatsiooni on nüüd mõõdukas. Sellele vaatamata on toiduainete hinna inflatsioon paljudes arenguriikides kõrge ja suuremas osas vaadeldud riikidest ületab see ikka veel üldist inflatsiooni.

Täiustustel säästva tootmise alal on keskne tähtsus kasvava nõudluse rahuldamiseks

Hindade volatiilsus on endiselt mureallikas ja ilmastikust tingitud muutlik tootlikkus on suurim oht seni, kuni varud on veel väikesed. Tänu põllukultuuride tootlikkuse suurenemisele on varud mõnevõrra suurenenud ja 2012. aastal on turud veidi stabiilsemad. Suurim probleem maailma põllumajanduse jaoks on tootlikkuse suurendamine jätkusuutlikumal viisil, et rahuldada kasvavat nõudlust toidu, loomasööda, kütuse ja kiu järgi.

Prognosis näitavad, et hindade tase jääb edasi kõrgeks

Järgmise kümne aasta jooksul on selles prognosis käsitletavate kaupade nimihinna suundumuses oodata kasvutendentsi. Reaalselt jäävad (inflatsiooniga kohandatud) hinnad praegusele tasemele või langevad alla selle, kuid prognoside kohaselt jäävad need eelmise aastakümne võrreldes 10–30% kõrgemale tasemele.

Prognosis lähtub peamiselt eeldusest, et energia hind tõuseb

Maailma põllumajandus on üha rohkem seotud energiaturgudega. Makromajanduslike eelduste aluseks võetud naftahinna prognosides on hind keskmiselt umbes 25 USA dollarit kõrgem eelmise aasta hinnast (prognosis perioodil on hind 110 kuni 140 USA dollarit barreli kohta). Kõrgem nafta hind on peamine tegur, mis põhjustab prognosis kõrgemat põllumajanduskaupade hinda, mõjutades mitte ainult naftaga seotud tootmiskulusid, vaid suurendades ka nõudlust biokütuste ning nende tootmiseks kasutatavate põllumajanduslike lähteainete järgi.

Vaatamata hindade kasvutendentsile takistavad piiratud ressursid ja suured kulud tootlikkuse kasvu

Tugevatest hindadest hoolimata prognositakse aeglasemat tootmise kasvu. Põllumajandustootmise kasv maailmas on olnud viimase paarikümne aasta jooksul üle 2% aastas, prognosis näitavad aga, et järgmisel aastakümnel aeglustub see 1,7%ni aastas. Prognosis näitavad, et kasvavad piirangud seoses ressurssidega, keskkondlik surve ja mõnede toorainete hinna tõus vähendavad pakkumist peaaegu kõikides piirkondades. Seda konteksti arvesse võttes soovitatakse selles põllumajandusprognosis pöörata rohkem tähelepanu põllumajanduse tootlikkuse säästva kasvu suurendamisele.

Arenguriigid domineerivad jätkuvalt arenguid turul

Et arenguriikides on rohkem potentsiaali põllumajandusmaa pindala ja tootmise suurendamiseks, on arenevad riigid 2021. aastani peamiseks ülemaailmse tootmise kasvu allikaks. Iga-aastane tootmise kasv arenguriikides on

prognooside kohaselt keskmiselt 1,9% aastas, arenenud riikides seevastu 1,2% aastas. 2021. aastaks prognoositakse maailma elanikkonna kasvu 680 miljoni inimese võrra, kõige suuremat kasvu on oodata Aafrikas ja Indias. Sissetuleku suurenemine ja linnastumine toovad kaasa muutused toitumises, mistõttu tarbimine liigub rohkem töödeldud toidu, rasva ja loomsete valkude suunas. See soosib kõrgema kvaliteediga liha- ja piimatooteid ning suurendab kaudselt nõudlust söödateravilja ja loomasöödaks kasutatavate õlitaime järgi.

Tähtsaim turumajandusega riigid võtavad endale kasvava osa maailma laienevast põllumajanduskaubandusest

Tähtsaim turumajandusega riigid võtavad endale kasvava osa maailma laienevast põllumajanduskaubandusest. Neist kõige väljapaistvamad on riigid nagu Brasiilia, Indoneesia, Tai, Venemaa Föderatsioon ja Ukraina, mis on investeerinud olulisel määral oma põllumajanduse tootmisvõime suurendamisse. 2021. aastaks rahuldavad arenguriigid suurema osa ekspordivajadustest riisi, õlitaime, taime- ja palmiõli, valgujahu, suhkru, liha, linnuliha, kala ja kalatoodete järgi.

Tähtsaim kaupade valdkonnast

Biokütuse tootmine ja biokütusega kauplemine laieneb

Prognoosid näitavad, et ülemaailmne bioetanooli ja biodiisli tootmine peaaegu kahekordistub 2021. aastaks, tootmine kontsentreerub Brasiiliasse, Ameerika Ühendriikidesse ja Euroopa Liitu. Biokütus põhineb peamiselt põllumajanduslikel lähteainetel ja hinnangute kohaselt tarbib biokütusetööstus 2021. aastaks üha suuremat osa maailma suhkruroo- (34%), taimeõli- (16%) ja söödateraviljavarust (14%).

Hinnangute kohaselt kasvab etanoolikaubandus Ameerika Ühendriikide ja Brasiilia vahel

Vastuseks riiklikele määrustele kasvab hinnangute kohaselt etanoolikaubandus Ameerika Ühendriikide ja Brasiilia vahel. Prognoosid viitavad sellele, et Ameerika Ühendriigid hakkavad importima suhkrurool põhinevat etanooli peamiselt Brasiiliast, et rahuldada kodumaist nõudlust, mis tuleneb nõudest tänapäevaste biokütuste kasutamise järgi. Brasiilia aga hakkab importima peamiselt Ameerika Ühendriikidest maisil põhinevat odavamat etanooli, et rahuldada nõudlust, mis tuleneb suurest segakütuseliste sõidukite arvust riigis. Hinnangute kohaselt hakkavad USAs piirama nõudlust lahjemate etanoolisegude järgi alates 2016. aastast kütusesegu etanooliosakaalu jaoks kehtestatud piirmäärad.

Musta mere piirkonna tähtsus kasvab

Kasutada oleva teravilja hulk jääb alla ajaloolise keskmise, mis suurendab hindade volatiilsuse ohtu tulevikus. Prognooside kohaselt muutuvad Venemaa Föderatsioon, Ukraina ja Kasahstan 2021. aastaks palju tähtsamateks nisueksportijateks, kuid äärmiselt muutlik tootlus selles piirkonnas võib avaldada mõju ülemaailmsele kaubandusele ja hindade volatiilsusele maailma tasemel. Suuremat riisiekspordi prognoositakse Aasia vähimarenenud maadest ja hinnangute kohaselt suureneb riisi import Aafrikasse.

Hiina on suurim õlitaime importija

Õlitaime tootmise ja ekspordi osas juhivad endiselt traditsioonilised osalejad, aga hinnanguliselt suureneb ka tähtsate eksportijate, nagu Ukraina ja Paraguay panus ülemaailmse ekspordi kasvu. Juhtiv importija Hiina vastutab enam kui poole maailma õlitaimeimpordi eest. Brasiilia õlitaime tootmine aeglustub prognoosi perioodil hinnanguliselt 4,9%lt vähem kui 2%le aastas.

Brasiilia domineerib maailma suhkruturgu

Toidu- ja etanoolitööstuse nõudlus suhkrutaimede järgi jääb keskpikas perspektiivis samaks, mistõttu suhkru hind ei lange. Aasias jäävad suhkruturgusid iseloomustama tootmistsüklid, põhjustades aeg-ajalt suuri kõikumisi suhkruga kauplemises ja hindade volatiilsust. Brasiilia dominantne positsioon suhkruturul tähendab, et suhkruroo jagunemine etanooli- ja suhkrutootmise vahel jääb ka edaspidi oluliseks turgu mõjutavaks teguriks.

Liha tarbimine suureneb arenguriikides

Suurem nõudlus liha järgi tuleneb peamiselt Aasia suurema majandusega riikidest ja Ladina-Ameerika naftat eksportivatest riikidest, kus prognoositakse inimeste sissetuleku suurenemist. Selle eeldatava kasvu eesotsas on linnuliha kui kõige odavam ja kättesaadavam lihavalgu allikas, ületades prognoosi perioodi lõpuks suuruselt sealihasektori, mis on hetkel veel suurim lihasektor.

Vesiviljeluse toodang ületab merest püütud kala toodangu

Kalatööstus on üks kõige kiiremini kasvavaid loomse valgu allikaid. Maailma kalanduse ja vesiviljeluse toodang kasvab prognoosi perioodil hinnanguliselt 15%. 33% kasvumääraga vesiviljeluse toodang ületab 2018. aastaks merest püütud kala toodangu kui peamise inimtoiduks kõlbliku kalatoodangu allika.

Arenguriikidest saavad kõige tähtsamad piimatootjad

Arenenud riikides prognoositakse tagasihoidlikku piimatoodete, välja arvatud juustu ja värskete piimatoodete tarbimise kasvu, arenguriikides seevastu prognoositakse 2021. aastaks kõikide toodete tarbimise kasvu 30% võrra. Arenguriigid ületavad arenenud riigid piima tootmises hinnanguliselt 2013. aastal, eriti suur on kasv Hiinas ja Indias.

Aeg muutusteks – pikem perspektiiv

Tootmine peab kasvama 2050. aastaks 60%

Järgmise 40 aastaga peab põllumajandustootmine kasvama 60%, et rahuldada kasvavat vajadust toidu järgi. See tähendab, et 2005./2007. aasta tasemetega võrreldes on vaja 2050. aastal toota täiendavalt 1 miljard tonni teravilja ja 200 miljonit tonni liha. Tootmist on vaja suurendada ka selleks, et varustada kasvavat biokütusetööstust lähteainetega.

Suurem tootmismahd nõuab suuremat saagikust

Maailmas on vähe potentsiaali põllumaa pindala suurendamiseks. Põllumaa kogupindala suureneb 2050. aastaks hinnanguliselt vähem kui 69 miljoni hektari võrra (alla 5%). Seega on vaja tootmismahu suurendamiseks suurendada saagikust sama palju kui viimase 50 aasta jooksul. Kasvava ressurside nappuse kontekstis on saagikuse suurendamine äärmiselt tähtis toidu hinna ohjeldamiseks ja see on ka keskne tegur toiduga kindlustamatuse vähendamiseks maailmas. Keskpikas perspektiivis võib saagikust suurendada saagikuse alal lünga vähendamine võrreldes arenguriikidega, aga stiliseeritud stsenaarium viitab sellele, et oluline osa lähteainena kasutatavate taimede kasvavast toodangust kasutatakse ära biokütuse tootmiseks.

Säästlikkuse parandamine on kriitilise tähtsusega

Samal ajal suureneb vajadus olemasoleva maa, veekogude, mereökosüsteemide, kalavarude, metsade ja bioloogilise mitmekesisuse säästva kasutuse parandamise järele. Umbes 25% kogu põllumajandusmaast on tugevalt degradeerunud. Paljudes riikides on põllumajanduse jaoks kriitilise tähtsusega veevarude nappus reaalne probleem.

Paljud kalavarud on ülepuütud või valitseb nende puhul ülepuügi oht. Järjest rohkem ollakse nõus, et kliimamuutused ja äärmuslikud ilmastikunähtused muutuvad sagedamaks.

Valitsused peavad looma soodsa keskkonna

Selles aruandes on määratletud olulised poliitilised eesmärgid, nagu paremate põllumajandustavade edendamine, õige kaubandusliku, tehnilise ja regulatiivse keskkonna loomine ning põllumajanduse innovatsioonisüsteemide tugevdamine (nt teadustegevus, haridus, laiendamine, infrastruktuur), kaasa arvatud meetmete võtmine väikemaaomanike konkreetsete vajaduste rahuldamiseks. Meetmed toidu kadude ja raiskamise vähendamiseks on samuti tähtsad kasvava nõudluse rahuldamiseks ja tarneahelas tootlikkuse tõstmiseks.

© OECD

Käesolev kokkuvõte ei ole OECD ametlik tõlge.

Käesoleva kokkuvõtte kasutamine on lubatud OECD autoriõiguse ja originaalse väljaande pealkirja mainimisel.

Erinevates keeltes kokkuvõtted on väljavõtted OECD esialgselt inglise- ja prantsuskeelsest väljaandest.

Need väljaanded on saadaval OECD internetipoest aadressil www.oecd.org/bookshop

Täiendavate andmete saamiseks pöörduge OECD Õiguste ja tõlgete üksuse poole avalike suhete direktoraadis aadressil rights@oecd.org või faksinumbril: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

õiguste ja tõlgete üksus: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary !

OECD/FAO (2012), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2012*, OECD Publishing.

doi: [10.1787/agr_outlook-2012-en](https://doi.org/10.1787/agr_outlook-2012-en)